

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP
Felolvasó szék: **Kurkó György**
Bejegyzve a Brassói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura, Millitár és Pressé sub No. 1437. 7. X. 1944

háboru és nagy politika egy hete

1

„Kelet felől vihar közeleg” kiáltja vigá Ehrenburg Ilja, a világhírű szovjet-fergeteges cikkében. A cikk, amelyet zöleg közöltünk, s amely bejárta a vsajtót, talán a legfőbb magyarázatot lgalattja a szovjethadsereg és az egész oru — vagy talán az egész had törtéem — legeredményesebb, leglegendéebb offenzívájáról. Ennek a támadásnak az eredményei olyanok, hogy a kaitai magyarázatok alig elegendők hozSzámításba kell venni a Vörös Hadsereg és a mögötte álló egész szovjetnép rászerrű felháborodását a hitleri-ta-eggyilkosok és világpusztítók ellen. A gyilkolt gyermekek tolják harciocsnkat — mondja Ehrenburg Ilja...

Nem tudjuk, hogy mire e sorok megje-
nek, hány hadparancs lát még nap-
ágot a hét végéig. De térképen nézve
gyjából így fest a dolog:

Lengyelország még német iga alatt
őgő fele felszabadult. Szélezia, amely
német hadiparnak élet-halál kérdése,
szben elesett, részben a hadsntér kö-
lsége miatt munkájában megbénult. Ke-
poroszország és a Memel körüli német
dseregmaradványokat, összesen fel-
álló emberen felül, rengeteg hadianyag-
t együtt, a Vörös Hadsereg óriási ol-
ja elvágta a hitlerista anyaországtól.

Még 200 s néhány tucat kilométer az
Berlinig, ahol kiült az arcokra a halá-
s rémület. Egy szóval:

A világhódítás lázalmával indult hitle-
hadsereg nem képes megvédeni saját
rszágát.

A szovjettámadás január 26-án lett 2 he-
s és lendülete mindeddig még p'ánatra
em lanyhult. Hol áll még: nem tudni.

2

Nyugaton a német támadás emléke is
szállt. Az ardenne-i kiszögellést felszá-
lolták a szövetségesek és lassan táma-
ásba lendülnek, noha nagy, általános tá-
adás még mindig nem látszik.

A légi offenzíva tovább rombolja a né-
met iparvidékeket.

3

A Távolkeleten a szövetségesek kitartó
lórenyomulása megnyitotta a híres bur-
nai utat. Ez annyit jelent, hogy az an-
golszázak Indiából ismét táplálni tud-
ák hadianyaggal a Japán ellen a száraz-
öldön harcoló kínai hadsereget. A Luzon
szigetén haladnak az amerikaiak. A „Fel-
kelő Nap országa” lehanyatlak Berlin
után.

4

A világpolitikában Közép- és Délkelet-
európa tisztul tovább. A héten többször
jelentették, hogy Görögországban meg-
indulnak a béketárgyalások a hazafias el-
lenállási mozgalom és a kormány között.
Ugyátszik, a görög hazafiakat az erős: ak
nem tudta letörni. Az angol szakszerveze-
tek küldöttsége Görögországban tanulmá-
nyozza a helyzetet.

Lengyelországnak most már egész te-
rületre a Varsóba átköltözött felszabadító
demokrata kormány valóságos hatalma alá
kerül. A földosztás a hírek szerint már fo-
lyik. Európa e legmaradibb állama ujja-
születik. Több korábbi külföldi nyilatko-
zat és hír vall arra, hogy területe a ve-
gyes német-lengyel területek hozzákap-
csolásával hatalmas lesz a háboru után.

5

A hét elején nyilvánosságra hozták a
Moszkvában aláírt magyar fegyverszüneti
egyezményt. Tartalma lényegében azonos
azon szerződésekével, amelyeket Német-

Keletporoszország, a német katonaszellem bölcsője porban hever

Elesett Johannisburg — A szovjetsapatok
15 kilométerre a danzigi öböltől

(Moszkva.) Az Izvesztija haditudósítója
részletesen beszámol keletporoszországi
tapasztalatairól, s ezeket írja:

Poroszország, a német katonaszellem
bölcsője, a porban hever. Ezel'ti pár hó-
nappal a németek még lehetetlennek tar-
tották, hogy áttörjék a határon emelt erő-
dítéseket, ma már minden reményük szer-
tefoszlott. A szovjetpáncélosok nem, hogy
áttörték az erődvonalat, hanem Kelet-
poroszország fővárosától pár kilométerre
állnak. Majd így folytatja a haditudósító:
Láttam a porosz kastélyokat, a német
rablófészeket, melyekben éve'len keresz-
tül gyűjtötték a kifosztott Európa kin-
cseit. A Vörös Hadsereg váratlan táma-
dása meglepetésszerűen érte a németeket,

így sok rablott holmi megkerült. Egy la-
kásban például 11 európai ország gyár-
tási jelzőjével ellátott holmikat találtam.
A szovjetsapatok váratlan támadása győ-
zött Naidenburgnál is, ahol a németek,
mindent hátrahagyva elmenekültek. Lö-
szerraktárak, hadianyagraktárak, élelmi-
szerraktárak, ép hidak, kifogástalan álla-
potban lévő üzemek kerültek a szovjetsa-
patok birtokába. De mindezek mellett ez-
rével szabadult fel az európai orszá-
gokból idehurcolt emberek.

A haditudósító azzal fejezi be beszá-
molóját, hogy végre elérkezett az az idő,
mikor a fasiszta duvadat saját barlangjá-
ban semmisítik meg.

Zsukov csapatai körülzárták Poznant

(Szovjet Tudósító Iroda jelentése a ja-
nuár 25-én lefolyt harcokról.) Keletpo-
roszországban a Csenakowsky tábornok
parancsnoksága alatt harcoló 3. fehérorosz
arcvonal csapatai Instenburgnál nyugatra s
délnyugatra több, mint 300 községet fog-
laltak el. Nevezetesebbek Muldsen és
Georgenfelde. Königsbergől már csak 25
kilométerre vannak a szovjetsapatok.

Keletporoszország déli részén a Ma-
zurj-tavak vidékén Rakoszowski tábornok
parancsnoksága alatt harcoló 2. fehérorosz
arcvonal csapatai elfoglalták Johannisburg
várost és erődöt. A szovjetsapatok ke-
zébe került Snopken, Guttien, Trzon-
ke és Weissuhnen városok és 150 kisebb
helység.

Allenstein városától északnyugatra a 2.
fehérorosz arcvonal előretörő ékei bevet-
ték Süsenthalt, Windtken, Münsterberg
városokat 250 más helységgel egyetem-
ben. Saalfeldtől északra a szovjetkötélekek

elfoglalták Miswalde és Christburg váro-
sokat és csak 15 kilométerre vannak El-
bing, a danzigi öbölben lévő kikötőváros-
tól.

Zsukov tábornagy parancsnoksága
alatt harcoló 1. fehérorosz arcvonal csa-
patai teljesen bekerítették Poznan váro-
sát. A város védelmi rendszerét a szovjet-
tüzérség lövi. A poznai német sündisznó-
állást megkerülve, a szovjetsapatok 50
kilométert törtek előre nyugati irányban
és elfoglalták Neustadt városát. Neustadt
110 kilométerre van Frankfurt an der Oder
városától, a Berlin védelmére kiépített
kúlszállástól. Zsukov tábornagy csapatai
Brombergől nyugatra 95 kilométert nyo-
multak előre és elfoglalták Elsenort. El-
senort fontos vasúti állomása a pomerá-
niai Schneidemühlbe vezető vasutnak.

Gniezno városától 25 kilométerre észak-
nyugatra elesett Jaroschau városa.

A szovjethadsereg 20 kilométerre Kattowitztól

A Konyev tábornagy parancsnoksága
alatt harcoló 1. ukrainai arcvonal csa-
patai, mint Sztalin tábornagy különjelenté-
sében már közölte, elfoglalták Gleiwitz
fontos felsőlészlelzi ipari várost. Gleiwitz-
ben hatalmas műbenzinyár van, mely az
elmúlt évben 1 millió tonna benzint adott.
A Königsbütte és Kattowitz környéki fon-
tos iparvidéket a szovjetsapatok elragták
Németország többi részétől. Január 25-
én a dobrowai szénmedencében a szov-
jetsapatok elfoglalták Jaworzno városát,

és 20 kilométerre vannak Kattowitztól.
Lengyelországban az 1. ukrainai arcvo-
nal csapatai Osztorow város elfoglalása
után tovább nyomultak nyugati irányban
és több, mint 150 helységet szabadítottak
fel.

Breslau városától délre a szovjetsapa-
tok 95 kilométeres szakaszon támadják
az Odera mentén kiépített német álláso-
kat. Breslaltól északra és keletre a szov-
jetkötélekek súlyos harcokat vívnak a vá-
ros peremén.

ország többi „csatlós” államai Moszkvá-
ban aláírtak. A szerződés megsemmisít,
minden területi változást, amely Hitler
és Mussolini kezéből került ki, ami, már
csak elvi szempontból is, eleve várható és
elkerülhetetlen volt. Ezzel kézzelfoghatóvá
vált a régi magyar külpolitika csődje,
amely a fasizmus előre kudarcra ítélt vi-
lághódító hadjáratának székértelője gya-
nant akarta kitolni az országhatárokat.
A szerződés viszont megadja a lehetősé-
get, hogy Magyarország mint szabad és
demokrata állam új életet kezdjen. Akár-
csak a többi csatlós államok — amelyek
mind a Szövetségesek, elsősorban a Szov-
jetszövetség nagylelkű és demokrata el-
járása folytán kerültek el a megsemmi-
sülést — Magyarország is nyitva láthatja
maga előtt az utat, hogy a hitlerellenes
háború végső szakaszában nyújtott se-

Budán tovább folytatódott a német
helyőrség megsemmisítése. A harcok so-
rán újabb 10 háztömb került a szovjet-
csapatok birtokába. Budapestől déllyu-
gatra a szovjetkötélekek visszaverték a
németek támadását.

(Moszkva.) A párisi rádió egyik adá-
sában beszámolt arról, milyen volt a har-
gulat Berlinben Varsó elestekor. A ber-
lini eseményeket egy ott tartzkodó sem-
leges diplomata mondta el. Mikor Berlin
lakossága tudomást szerzett a nagy szov-
jetgyőzelemről és Varsó elfoglalásáról, ki-
özönlött az utcára és nyíltan hangoztatta,
hogy most már Hitler végkép elvesztette
a háborút. Berlin lakossága a szovjetsa-
patoknak Sziléziába való benyomulását
megtudva, pánikban és riadalomban tört
ki. Arról érkeznek hírek, hogy Berlinben
rendeletet adtak ki, mely szerint minden
14 és 60 év közötti egyéneknek jelentkezni
kell erődéptésre. Berlinton 100 kilomé-
terre az Odera folyó mentén lázas mun-
kálatok folynak. Ejjel-nappal dolgoznak
a szükséges állások, tankcsapdák és mű-
szaki akadályok megépítésén.

A súlyos német vereségek híre végkép
lenyomta a márka értékét és pénzhígítás
van kilátásban. Feketeipacron egy kilo-
gram kávé 2000 márka, 1 kg tea 1000
márkba kerül.

(London.) A Times című angol lap a
németországi helyzettel foglalkozik és töb-
bek között azt írja, hogy a keleti német
területekről elmenekült lakosság minden
esemag nélkül érkezett a birodalom belse-
jébe. A szovjettámadás olyan váratlanul
érte a lakosságot, hogy még arra sem
volt ideje, hogy a legfontosabb ruhada-
rabbait elvigye. Így történt, hogy Kelet-
poroszországban szovjetkézre kerültek
mindazoknak a holminkak egyrésze, me-
lyeket a németek a 6 éves háború alatt az
európai államokból elraboltak.

(London.) Az amerikai csapatok a nyug-
zati fronton elérték, sőt egyes helyeken
túlhaladták azt a vonalat, homian Rund-
stedt tábornagy offenzívája kiindult. A
német határtól már csak 3 kilométerre
vannak a 3. amerikai hadsereg kötelékei.
Az amerikai csapatok német földön előre-
nyomultak a Sauer és a Mosel folyók
között és ágyútűz alatt tartják Triér vá-
rosát. Welschbüllig városában utcai har-
cok dúlnak. A 2. brit hadsereg Heinsberg
városától délre Németországban újabb 6
falut foglalt el. Strassbourgól délre az
1. francia hadsereg tovább szorította a
németeket a Rajnához.

6

gitsége és demokrata magatartása révén
maga érdemelte ki új helyét és a magyar
nép életjogait a kialakulás alatt levő új
Európában. Ezért nem ugyanaz a hely-
zete a magyarságnak ma, mint az előző
világháboru után.

Grusev, londoni szovjetnagykövet, haza-
utazását Moszkvába elsősorban a január
végére várt háromhatalmi találkozójával
hozzák összefüggésbe. A diadalmas szov-
jetoffenzíva Németország belseje ellen
egyre láthatóbb közelségbe hozza a há-
boru utáni egyetemes elrendezés és a tar-
tós béke megszervezése egyre sürgeőbb
gyakorlati megoldást igényel.

L. Z.

Marosvásárhely a számok tükrében

(Marosvásárhely.) Marosvásárhely összlakossága a nemrégiben megjelent népszámlálás szerint 29.692 lélek. Ebből férfi 12.628 lélek, nő 17.064. Az 1941. évi népszámlálás szerint a város lakóinak száma 44.933 volt. A nagy létszámcsökkenést a 8326 személy eltávazása s 5422 ismeretlen helyen levő zsidó hiánya okozza.

Gyarapodott a románság csökkent a németiség arányszáma

Az anyanyelv szerinti megoszlás a következő: magyar 27.778 lélek, tehát a város összlakosságának 93,55 százaléka, 1941-ben 94,5 százaléka volt, román 1802 (6,7 százaléka), 1941-ben 3,9 százaléka volt, német 46 (0,6 százaléka), egyéb 66 (0,22 százaléka). A lakosság vallási szerinti megoszlása a következő: református 15.360 lélek (51,73 százaléka), római katolikus 9888 lélek (33,30 százaléka), görög-katolikus 1617 lélek (5,47 százaléka), unitárius 1545 lélek (5,20 százaléka), izraelita 291 lélek (0,98 százaléka), görög keleti 692 lélek (2,32 százaléka), evangélikus 188 lélek (0,63 százaléka), egyéb 111 lélek (0,37 százaléka).

Örvendtesen sok a gyermek

A lakosság életkorszerinti megoszlása a következő: A 29.692 lakos közül 794 egyén életkora egy évig terjed, az egytől hat évesek száma 2738, a hattól 12 évesek 2621, a 12-18 éveseké 4117, a 18-52 éveseké 13.386, az ötven éven felüliek száma 6036.

Meghaladja a nyolcezeret az eltávozottak száma

A népszámlálás adatai megállapítják, hogy a hadihelyzet következtében, tehát katonai okokból eltávozott 4036 családfele. Az eltávozottak össz-száma 8326 személy, ebből a számból 5294 a férfiak s 3032 a nők. Az eltávozottak anyanyelvi megoszlása a következő: magyar 7922 (95,24 százaléka), román 161 (1,93 százaléka), német 77 (0,93 százaléka).

Az eltávozottak közül 3243 egyén nem volt politikai párttag, s nem vett részt semmiféle jobboldali politikai mozgalomban. Ezeknek nem rossz lelkiismeretük, nem bűnös politikai múltjuk, hanem pusztán az ellenséges propaganda s a hadszíntérről való rettegés adta kezükbe a vándorbotot.

Jelenleg 1285 egyéni cég, 60 közkereseti társaság, 5 betéti társaság, 5 korlátolt felelősségű társaság, 33 részvénytársaság és 3 szövetkezet van városunkban. A fenti üzemek és vállalatok 10.673 munkást tudnának foglalkoztatni, ezzel szemben a megcsappant munkaerő létszáma miatt ezekben a fenti üzemekben mindössze 2235 munkaerő dolgozik.

Három és félmilliárd pengő a hadikár

A városban ittmaradt lakosok hadikára igen jelentős. Épületekben 7.278.063 pengő, bútorkar 6.858.269 pengő. A legsúlyosabb kár ruhaneműekben ért: 13 millió 647.805 pengő, az üzemek kára 8.767.073 pengőt tesznek ki, egyéb károk 14.069.863 pengő.

A várost ért összes hadikár 3 milliárd 644.555.060 pengőre rug.

Kik mentek el

Az eltávozottakkal különös veszteség érte a várost az egyes foglalkozási ágakban. A statisztika részletes kimutatásából csak a legkiválóbb hiányokat említhetjük meg. Eltávozott 249 asztalos, 192 cipész, 20 kúrász, 110 földműves, 7 földbírtokos, 19 fuvaros, 12 fakereskedő, 89 gépkocsivezető, 30 gépész, 14 gyógyszerész. 15 gyárosnak nem érezzük hiányát. Annál nagyobb veszteség a 294 eltávozott munkás. Elment 195 iparos, 757 közalkalmazott, 352 kereskedő, 125 lakatos, 79 magánalkalmazott és csak 14 magánzó. Nincs itt 70 mészáros, 16 nyomdász, 125 nyugdíjas és 53 orvos. Tizenhárom pap ment el. 29 pincér, 12 rendőr és a foglalkozási batorságára és dicséretére legyen mondva, mindössze egy detektív. Hiányzik 7 szülész, 75 tanár, 88 tanító és 601 tanuló és 16 tanonc. Vajon hol van 5 újságíró, 2 virágárus, 3 utcasöpör, 4 ügyvéd, 19 vendéglős. Elment 139 vasutas. Művészekben is megcsappantunk. 3 artista, 4 festőművész, 4 iparművész és 1 költő hagyott itt bennünket.

Mit akar a munkásság:

A ruházati-ipari szakszervezeti szövetség határoza

A termelés fokozása, a nemzetiségek és a nemek egyenlősége, a katonai előképzés megszilárdítása, a háborús bűnösök és legionáriusok elítélése, nyersanyagok szakszervezeti ellenőrzése

Harc a Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányáért

(București.) Előzőleg beszámoltunk a „Romániai Textil-, Bőr- és Ruházati-ipari Munkások és Munkások Egyesülete Szakszervezeteinek Szövetsége” megalakításáról. Itt közöljük a gyűlésen megszavazott határozat teljes szövegét, amely jellemzi a szervezett munkásság egységakarát, harci elszántságát az ország összes zürzavaros ügyeinek rendbemozgatására és a nemzeti kérdésben elfoglalt demokrata állásfoglalását is.

A határozatot nyolc pontból álló indokolás vezeti be. Itt a gyűlés megállapítja, hogy augusztus 23-ika után az egységes szakszervezeteket a munkaadók és a maradi, fasiszta szellemű államszervezet minden ellenkezésével és fenyegetésével szemben sikertült megszervezni. A ruházati szakmában érték el sikereket is, de az árdrágítás miatt a béremlések még a legalacsonyabb életszínvonalat sem érték el.

A szakma munkássága a termelés fokozása révén akarja támogatni a hitlerellenes háborút. Moldvában és Észak-Erdélyben a háború és a múlt bűnei folytán nagy a munkanélküliség és a nyomor. A társadalombiztosító intézmény ma nem a

munkásság érdekeit szolgálja.

A nyersanyagelosztó hivatalok szabotálják a termelést és elősegítik az áruszállítást. A nők nem kapnak egyenlő munkáért egyenlő bért. Végül szükséges szakszervezeti keretiskolák és a román szakszervezeti sajtó mellett magyar nyelvű is létesíteni.

Mindezek alapján a gyűlés a következőket határozza:

a) Tekintettel arra a harcra, amelyet a diadalmas Vörös Hadsereg a Román Hadsereggel együttműködve a fasiszta hordák ellen folytat, a gyűlés kiküldöttei az összes munkások nevében kötelezik magukat, a lehető legnagyobb mértékig fokozni a termelést, kiküszöbölve az összes szabotálót, bármilyen formában igyekezzenek is ezek a termelés fokozását akadályozni.

b) Ecélből a gyűlés még jobban megerősíti a szakszervezeteket a Munkásegységfront alapján és nyílt ellenségnek minősít mindenkit, aki a munkásoktól szakszervezeti egységet meg akarja bontani.

c) A gyűlés a legkeményebb intézkedéseket követeli az üzérkedők ellen, egé-

szen a halálbüntetésig. Nem béreml hanem az árak rögzítését követeli, ha a bérek így elérik a drágaság színvonalát.

d) A gyűlés követeli a Moldvából kitért vállalatok visszaszállítását s a magyar és északkeleti vállalatok ellátására szükséges nyersanyaggal. Ugyancsak Moldova gazdasági újjáépítése keretében munkanélküli segélyt.

e) Az országunkra nézve annyira na lelkü fegyverszüneti szerződés teljesítése követeljük elsősorban az összes ar nescu-barát, fasiszta és légionárius mek kitisztítását a közigazgatási szertebl és a magánvállalatokból. Kövejük a háborús bűnösök letartóztatás elítélését és vagyonuk elkobzását.

f) A gyűlés szerint az ország demokrávia tétele és gazdasági újjáépítése akkor lehetséges, ha a földművelés területébe veszi a földet s ezért követeljük, hogy a földreformot a Nemzeti Demokrata Arcvonal Kormányzat Munkaterve szellemében.

g) A gyűlés követeli az ORAP, OE és OFIC (nyersanyagbeszerző és elosztó központi hivatalok) megszüntetését. nyersanyagok elosztása csak szakszervezeti ellenőrzés alapján történjék.

h) Követeljük a Man'u-gárdák légionárius bandáinak letartóztatását és péle elítélését, mert ezek az északkeleti ngyar lakosság ellen gyilkosságokat fosztogatásokat követtek el.

i) Követeljük az egyenlő jogokat összes romániai együttelő nemzetiiség részére.

j) Követeljük a Társadalombiztosító ö kormányzatát és vezetőinek a biztosít munkások kebeléből való megválasztását.

k) Egyenlő gazdasági, politikai, közmvédelési jogokat követelünk a nők részé és az egyenlő munkáért egyenlő bért.

l) Követeljük külön szakmai előképiskolák létesítését az ifjúság részére.

m) Követeljük a katonai előképzés megszüntetését.

n) Követeljük a választójog megadásá nemre való különbség nélkül 18 évfelfelé.

o) A gyűlés elhatározza, hogy az ujonnan választott szövetségi vezetőség szervezen előkészítő iskolákat a szakszervezeti kereteknek, valamint a lehetőségüképet adjon ki magyar szakszervezeti lopot a létező román mellett.

p) A gyűlés kinyilvánítja, hogy minde tévovázás és színet nélkül harcolni fog az összes demokratikus erővel együtt hogy a legrövidebb időn belül a Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányra kerüljön az ország élére. Csak ez a kormány képes: biztosítani a valódi barátságot a román nép és a Szovjetszövetség népei között, a szabad és demokratikus Romániát és véget vetni a mai áruszörnek.

r) Követeljük az ingyenes elemi és középiskolai oktatást, ingyen tankönyveket és ösztöndíjjal a szegény tanulók részére.

s) Követeljük anyagondozók, népüldölés és lakások létesítését a munkások részére.

t) Követeljük, hogy a mozgók és színházak menjenek át a községi tulajdonába, hogy a munkások is látogathassák a közmvélelődesnek és művelt szórakozásnak ezen helyiségeit.

u) Követeljük termelési-, fogyasztási- és hitelszövetkezetek létesítését.

A gyűlés egyhangú felkésedéssel tette magáévá ezeket a követeléseket.

Meghívók

A villanyszerelő szakszervezete ezúton értesíti valamennyi tagját, hogy vegyenek részt a január 29-én, délután fél 5 órakor a szakszervezeti székházban (Piata Libertății 26) tartandó közgyűlésen.

A rövidúru kereskedők vasárnap, január 28-án, délelőtti fél 11 órakor gyűlést tartanak a kereskedők szakszervezetének Fekete-utca 46. szám alatti székházában, melynek keretében a Nemzetgazdasági Minisztérium 598. számú, 1945 január 3-i és más fontos határozatokat ismertetnek.

Az anyanyelv szabad használatát biztosítja a NDA marosvásárhelyi nyelvrendelete

Amint a Marosvásárhelyen megjelenő „Szabad Szó” közli, a Nemzeti Demokrata Arcvonal ottani tanácsa rendeletben foglalta össze az anyanyelv használatára vonatkozó szempontokat.

A rendelet kimondja, hogy Marosmegye és Marosvásárhely területén a hivatalos nyelv a román és a magyar. Minden hivatalos rendeletet két nyelven kell kiadni, a hatóságok pedig kötelesek a megye területén élő lakosság nyelvén beadott kérvényt elfogadni és elintézni és a választ is a kérvényező nyelvén megadni. A helységnevek mindkét nyelven

egyenlő hivatások.

A hatóságok feladatai és a vasúttálmások nevei szintén románul és magyarul, illetve magyarul és románul függesztendők ki aszerint, hogy az illető helység román, vagy magyar lakossága-e.

A rendelet végül fasisztának és a nép árulójának bélyegzi mindazokat, akik az Erdélyben élő népek anyanyelvének szabad használatát akadályozzák, a nemzeti ségek közötti békét zavarják és az ilyen esetekre a legkiméletelebb büntetést helyezi kilátásba.

A végtelen birodalom

A Szovjetszövetség területe 1939 közepéig 21.176.900 négyzetkilométer volt. Kelet-Lengyelország (vagy ahogyan a Szovjetszövetségben nevezik: Nyugat-Ukrajna és Nyugat-Fehéroroszország), Finn-Karélia, Besarabia és a balti államok belépése után ez a terület 427.000 négyzetkilométerrel, azaz 2 százalékkal növekedett. A Szovjet mai területe még így is valamivel kisebb, mint a régi, cári orosz birodalom, melynek összterülete 21.797.000 négyzetkilométer volt.

Könnyebb az elvont végtelenséget megérteni, vagy elképzelni, mint ezt a 22 millió négyzetkilométeres végtelenséget. A hortobágyi gulyás végtelen síkságot lát maga előtt, akár déloroszországi, szibériai, vagy turkesztáni társas. De ha néhány órát poroszál lován, megérkezik Debrecenbe, vagy Balmazújvárosba és a „végtelenségnek” vége van. A turkesztáni gyapot-paraszt, vagy az ukránai kolhoz-gulyás napokig, de esetleg hetekig utazik, míg körülötte a tájak megváltoznak, amíg városhoz ér, vagy akár csak vasutvonalat is lát...

A Szovjetszövetség legdélibb pontja az afgán határ mellett, az északi szélesség 35. fokán van, a legészakbb az Északi sarkvidéken fekvő Cselszinsz-fok. Déli Turkesztán síkságain méltóságos lassuságokkal huznak át a tevékaravánok a rekkenő sivatagi napban. Akár a Szaharában, vagy Arabiában képzelhetnénk magunkat az utazó. Száz és száz kilométerrel északabbra a sivatagot füves sztyeppék váltják fel, melyek később gazdag termőföldre mennek át. Ujabb száz és száz kilométerrel tovább

észak felé, végtelen szűz erdőségek következnek. Ez a híres orosz „tajga”, a fenyevel vegyes nyíres. Még tovább északra lassankint kihál minden növényzet, a megfagyott végtelen tundra következnek. ahol semmi sem terem, mert a föld egész éven át fagyott. Végül pedig itt vannak az örökké fehér hómezők. Ez már a sarkvidék, itt már csak rénszarvas-szármal, vagy sarki kutyákkal lehet közlekedni. Ez még mind a Szociálista Tanácsköztársaságok Szövetsége.

A Szovjetszövetség legnyugatibb pontja a Balti-tenger mellett fekvő Ljapaja (Liban), a keleti hosszúság 21. foka alatt, a legkeletibb pontja Gyessnyev, a Behring-szorosra néző utolsó helység, a nyugati hosszúság 170. foka alatt. Libantól Vladivosztokig akár nyugatra, akár keletre indulna el az ember, körülbelül egyforma hosszú az út. A legrövidebb út a két szélső pont között, az Északi sarkon át vezet. Amikor Moszkvában felkelnek az emberek, hogy mindennapi munkájukhoz lássanak, Vladivosztokban megyniálnak a mozik és színházak, s az emberek a végzett munka után szórakozni mennek, vagy pihenőre térnek. A szibériai expressz tíz nap és tíz éjjel vágat kietlen vidékeken, sívtagokon, folyókon, hegyláncokon át, míg célhoz ér. Az euráziai repülővonal gyors gépei is csak két, esetleg három utszakasban győzik le ezt a távolságot.

Az ilyen méretek és végtelen végtesség láttán érthető a szovjet ember csak nem misztikus tisztelete hazája iránt.

(m. gy.)

Vörös Virág

Rettenetek
nőnek, mint sanda gyom.
Évezredek
félélme nyom agyon.

Meggyűl a föld
és kialszik a nap.
Fel-felivölt
a vérző sivatag.

Mert még a Szörny
él!.. De a baj között
még lesz erőm,
hogy kitartsak velők,

kiknek erős
kezeből a szabad
világ vörös
virága kifakad!

SZEMLÉR FERENC

Sztalin tábornagy
első hadvezére:

Zsukov

A német hadsereg lengyelországi veresége jórészt Zsukov tábornagy, Moszkva védője hadvezetésének tulajdonítható. Moszkva megvédése csodálatos fegyvertény volt. A Szovjetszövetség fővárosának ellenállása a német hódítók valamennyi támadásával szemben, megmenekítette a Szovjetszövetséget, megmentette az egész világot Hitler „új rendjétől”. Zsukov tábornagy, alig néhány kozák lovasezred harcbevételével, ügyes hadmozdulattal megtámadta a kitünően felgyeztetett ellenséget és nagy veszteségeket okozva, visszaverte a németeket.

A szovjetseregek nagy hadvezéreknek többsége a nép gyermeke, aki kiválóságával és nem politikai kapcsolatairól révén szerzte meg a tábornoki rangot. A szovjet katonai iskolák nagy főlényben vannak a többi iskolák hasonló intézményeivel szemben: habozás nélkül elvetették a klasszikus hadászat elavult módszereit és a legújabb oktatási rendszert vezették be, felhasználva a világ valamennyi országának a fegyverzetre, hadianyagra, katonai szállításokra és harcéri megszerzésre vonatkozólag kidolgozott és kipróbált tudományait.

Zsukov tábornagy a katonai ranglétra valamennyi fokát megjárta és így a korszerű háború egyik legnagyobb lélekbulvára lett. Sztalin tábornaggal egyetemben Zsukov a hírszerző szolgálat jelentéseinek gondos megvizsgálása alapján részletesen tanulmányozta a német csapatok hadállásait, fegyverzetét, az élelmezés helyzetét, az erődítményeket és az aknamezők elhelyezését. Így dolgoztak ki együttesen a nagy támadás tervét a legapróbb részletességig. És a támadás teljes sikerre vezetett.

Az általános támadás megszervezése, főleg a fegyver-, lövész- és élelmezéssel ellátást illetően, csodálatos mű volt. A lengyelországi offenzíva Sztalin és Zsukov műve, a jelenlegi háború legnagyobb fegyvertényének tekinthető és lényegesen megrövidítette a háborút. Minden így nyert hónap pedig a még elfoglalt országok és a Németországba hurcolt külföldi munkások millióinak szenvedéseit rövidíti meg. Valamennyi nyomorult előtt megnyílt a felszabadulás lehetősége. Ezt a sikert a szovjets csapatok vitéz katonái véráldozatokkal váltották meg.

Kolozsváron megalakították
a „Józsa Béla Atheneumot”

(Kolozsvár.) A szabadságról vértanulálalt halt Józsa Béla emlékére Kolozsvárt a haladó szellemű írók „Józsa Béla Atheneumot” alakították. A „Józsa Béla Atheneum” kiadásában izléses külsejű, tartalmas naptár, a Szovjetszövetséget ismerető tanulmányok, valamint Jordáky Lajos Hőreáról, Crişanról és Cloşcaról szóló tanulmánya jelent meg. A verseskönyvek közül József Attila „Dönts a tóké, ne siránkozz” című verseskötetét emeljük ki. Hézagot pótló mű Fjodorov „A vallás és egyház a Szovjetunióban” című könyve is.

Belpolitikai helyzetkép

Talán még sohasem bizonyult igazabbnak a tétel, hogy egy ország belpolitikája a nemzetközi események függvénye: a belső politikai erők „játékát” végső elemzésben a külpolitikai tényezők határozzák meg. Így tehát, mikor a demokrácia legfőbb eszményeit hordozó Vörös Hadsereg a hitleri erődítmény külső kapuit döngözt, amikor a szürnyök hegyén hozott tévtanok még a fasizmust teljes katonai összeomlását megelőzően porladnak szét, a reakció is kénytelen meghunyászkodni a haladás és az egyetemes erkölcsi rend iratlan törvényei előtt. Ez a magyarázata annak, hogy az elmúlt hét belpolitikai helyzetképben a reakció részéről táplált fasizmus elleni harc már kevésbé vette igénybe a demokratikus politikai erők és a csatazajt a demokrácia szellemű törvényhozás elmélyülésének széleskörű váltotta fel. Természetesen ez nem jelenti azt, mintha a maradás és a gáncsoskodás erői teljesen elnémultak volna, mert a hallgatás — mint Maniu esete mutatja — nem mindig jelent visszavonulást.

Hosszas vajadás után megszületett a háborús vétkesek és az ország romlásért felelős közéleti személyek ellen hozott törvény, amely szerzőjének, Pátráscanu igazságügyminiszternek szabatos meghatározása szerint „választalat von a román nép és azok között, akik a nevében büntényeket követtek el”. E törvény nem az eredeti alakjában jelent meg, hanem magában foglalja a liberális és a nemzeti pártok nyílt módosításait is. Az eredeti szöveg e megcsonkítását a Nemzeti Demokrata Arcvonal ugylátszik azzal

a feltétellel fogadta el, hogy a törvény alkalmazása maradéktalanul teljes legyen. Ennek a megfontolásnak a jelentősége akkor domborodik ki, ha figyelembe vesszük, hogy az eredetileg ajánlott néptörvény-székek helyett a vétkesek fölött hivatásos bíróságból és pártmegbízottakból összeállított „tanács” ítélkezik és a NDA's a polgári pártok szavazategyenlősége tég lehetővé teszi a hivatásos bírák döntési jogának. A fegyverszünet teljesítésének sürgőssége szintén hozzájárult a háborús bűnösök vitájának lezárásához, mint ahogy hozzájárul a törvénykezési ház fokozásához is.

*

A háborús bűnösök ellen hozott törvényekkel egyidejűleg készült el a szakszervezeti törvény javaslata is. Magától értetődően ennek a megfogalmazása körül is komoly elvi viták folytak. Felvetődik azonban a kérdés, hogy ez a javaslat megmarad-e a jelenlegi alakjában, mivel több intézkedés nem fedi a szakszervezeti vezetők elgondolását. A készülő vagy tanulmányozás alatt álló törvények közül még felsorolhatjuk az új szabotázstörvényt, a földosztást és a nagyipari vállalatok államosítását is. A szabotázstörvény megfogalmazása körül javában áll a harc és bizonyára nem lesz könnyű dolga a fogyasztók érdekeit a kiskereskedelem és a nagyipar érdekeivel összeegyeztetni. A földreformot előkészítő bizottság rendesen ülészik, de az idő itt is sürget, mert a NDA határozott kívánsága, hogy tavasszal már a birtokba helyezett új tulajdonosok szántsák fel a ki-

Erélyes tisztogatás
Kolozsváron

Északerdély új demokráta közszelleme erélyes kézzel látott hozzá a közigazgatási gépezet és a társadalmi élet megtisztításához a fasizta vagy fasiztabarát elemektől. A tisztogatás fedhetetlen magatartást tanúsító emberekből álló bizottságok végzik. Ezek a bizottságok több szakbizottságra tagozódva vizsgálják felül valamennyi köztisztviselő szakkamarai, egyesületi és szervezeti tag helyzetét és kíméletlen szigorral járnak el azokkal szemben, akikről bebizonyosodik, hogy nem méltók új demokráta társadalom való részvételére. A gyárakban és üzemekben szintén folyik a selejtezés és a demokrátaellenes elemek eltávolítása. Ebben a nagyfontosságú munkában mindenki részt vehet azzal, hogy elűrtatja az általa ismert személyekre vonatkozó adatokat. Természetesen gondosan ügyelnek arra, hogy igazságtalanságok ne történjenek és valóban azokra mérjék a bün-

teszt, akik magatartásukkal ezt bőségesen kiérdemelték.

A tisztogatás nem okvetlenül jelenti a megbüntetett vétkes minden életlehetőségét való elzárását, hanem inkább az elkövetett vétkes arányában kiszabott büntetést. Minden szakkamara maga állapítja meg azokat a szabályokat, amelyek alapján a szaktag magatartását és demokráta megbízhatóságát méleleik. Csak példaként említi meg, hogy a kolozsvári ügyvédi kamara tagjainak 70 pontot tartalmazó kérdőívre kellett válaszolniuk és ezek a kérdések felőltek az ügyvédi gyakorlatot folytató személy szakmai, politikai és társadalmi működésének valamennyi vonatkozását.

Az elsőfokú tisztogatási bizottság ítéletei ellen felelbezésnek van helye és így senki sem panaszkodhat, hogy a végleges határozat meghozatalánál a személyi gyűlölködés szempontjai érvényesülhetnek.

Tizenkilenc orvost büntettek meg

A Felelbbviteli Tisztogató Bizottság nemrégiben vizsgálta felül az orvosi kamara tisztogatási bizottságának a jelentését és a benyújtott felelbezéseket. Az orvosi kamara tisztogatási bizottságának határozatait és a felelbezéseket megvizsgálva 19 orvos ellen hoztak marasztaló ítéletet. Az orvosok között van Kotzwald Tibor dr. városi főorvos, aki a határozat értelmében kétévi falusi községsegygyszolgálatra megy. Ugyanakkor havi 1000 pengőt tartozik fizetni két éven keresztül jótékonyásgá célra. Dr. Gyergyai Árpád három évig helyben díjtalan orvosi szolgálatot köteles teljesíteni állami intézménynél. Egyetemi tanári jellegű állását és címét nem tarthatja meg. Az állami egyetemi klinika felségelyezésére három hónapon belül százezer pengőt fizet. Dr. Steiner Pál antiszociális magatartása miatt egy évig havi 500 pengőt kell fizessen a Népvédelmi Egyesület utján jótékonyásgá célkora. Állását megtarthatja, magánpraxist folytathat. A legtöbb fiatal

orvost büntetésképpen több évi falusi községsegygyszolgálatra rendelték ki.

A Magánalkalmazottak és Magántisztviselők Szakszervezete a Dermata-cipőgyár tisztviselőinek a multbeli politikai magatartását vizsgálta meg. A bizottság eddig vitéz Kovács Márton, vitéz Pák Ferenc, Szathmári János, Veress Béla, Csepregy Ferenc, Kovács Miklós, Rák Anna, Zwilling Brunó és Gámenty Gábor tisztviselőket kizárta a szakszervezetből és a gyár kötelékéből.

A Kolozsvári villamosművek tisztogató bizottsága felhívást intézett azokhoz, akik adatokat tudnak a fenti vállalat alkalmazottainak fasizta és munkás ellenes magatartásáról, hogy ezeket az adatokat aláírással és lakcímmel ellátva juttassák el a Villamosmű Tisztogató Bizottságához.

A kolozsvári NDA tanácsa ülésén foglalkoztak a tisztogatás kérdésével és ez alkalommal jóváhagyta a központi tisztogatási bizottság szabályzatát, valamint a betérjezett szakbizottságok névsorát,

osztott földet. Ami viszont az iparvállalatok államosítására vonatkozó törvényt illeti, beavatott helyen úgy tudják, hogy egyelőre csak az állam részére dolgozó vállalatok átvételéről van szó.

A törvényhozás általános kérdésével kapcsolatban említjük meg, hogy többen még ma is a képviselőházat helyettesítő „tanácsadó testület” létrehozása mellett kardoskodnak. Érvként hozzák, hogy ma a fontos újításokat tartalmazó törvényeket miniszterek készítik el, minisztertanácsokon vitatják meg, aztán pedig a kész törvényt elküldik a Hivatalos Lap-hoz közlés végett. Még a lapoknak is csak ritkán van alkalmuk, a készülő törvényekkel foglalkozniok, és csak az utolsó pillanathan, vagy pedig miután már megjelentek, szerezhethet a sajtó tudomást ezekről. Így tehát a közvélemény sohasem fejtheti ki véleményét. A Petrescu Titel, a szociáldemokrata párt vezetője részéről felvetett indítvány lehetővé tenné a kormány munkájának megkönnyítését. A kezdeményezés ebben az esetben a tanácsadó testülettel indulna ki és a vita is itten folyhat le az ország közvéleményének részvételével. Követendő példaképpen felemlítik De Gaulle-t, akinek első dolga volt, hogy Északafrikában létrehozta a tanácsadói testületet...

*

Közben javában folynak a közigazgatási választásra való előkészületek is. Általános vélemény szerint ezek a választások erősen próbára fogják tenni a kormány ellenálló képességét. A NDA nem túlságosan lelkesedik a választásokért, mert attól tart, hogy a választási hírvérés két ellentétes táborba osztja majd az országot, ami egyáltalán nem kívánatos a jelenlegi helyzetben, mikor annyi fontos kérdés vár megoldásra. Ezzel szemben a „történelmi pártok” nagyon kíváncsiak az erőviszonyokra és azt remélik, hogy nagyobb tapasztalataik révén sikerül a maguk javára „meggyúrní” a tömegeket. Mindenesetre jellemző a helyzet, hogy egyelőre nagyon lagymatag érdeklődés észlelhető a választások iránt és a „lelki előkészítés” még a sajtóban sem kezdődött meg.

Több, mint husz év után első ízben gyűléseznek a szakszervezetek. E gyűlések nemcsak a szakmai szervezkedés szabadságának megünneplését jelentik, hanem a szervezkedés célját is szolgálják. A szakszervezeti vezetők elsősorban a szakszervezeti törvény elkészítésével foglalkoznak. Hír szerint kijelentették, hogy abban az esetben, ha a törvény sérelmes intézkedéseket tartalmaz, új módosító törvényt javasolnak és nem engedik magukat kész tények elé állítani. A nagygyűlés foglalkozik a termelés fokozásával, amiből azonban ne csak a munkaadók, hanem az alkalmazottak is hasznot húzzanak. További fontos célkitűzése a szakszervezeteknek a szövetkezetek létesítése és árdárgulás megakadályozása érdekében.

*

A politikai nyilatkozatok közül a legnagyobb feltűnést Mihalache vidéken tett kijelentése keltette. A nemzeti-paraszt párti vezető hangzottatta, hogy a kormány tagjai között inkább taktikai, mint lényegbeli nézetellentétek vannak. Azonkívül a földosztás kérdését fejtegetve azt mondta, hogy e tekintetben „figyelembe kell venni az orosz tapasztalatokat” is. Még érdekesebb azonban, amit az ország társadalmi berendezéséről mondott: „A töké, a pénz világot megszűnt létezni... az osztályuntadot fel kell ébreszteni... a földművesek képviselik a munkát és az országot a maga nagy többségében...” Ha ehhez hozzávesszük, hogy a nemzeti-paraszt párt néhány északerdélyi megyei szervezete minden központi tilalom ellenére belépett a Nemzeti Demokrata Arcvonalba, akkor egyre nyilvánvalóbb, hogy ezt a pártot két ellentétes feszítő erő hajtja jobb- és balfelé. (—rács)

HIREK

Naptár:

1945. január 28. vasárnap. A nap 7 óra 33 perccor kel és 4 óra 54 perccor nyugszik. Kat.: Hétfővel vasárnap. Prot.: Károly. Ort.: Eftim. Zsidó: 5705 év, sevath hó 14.

1945. január 29. hétfő. A nap 7 óra 31 perccor kel és 4 óra 55 perccor nyugszik. Kat.: Szőlő. Fer. Prot.: Adél. Ort.: Ignatie. Zsidó: 5705 év, sevath hó 15.

Mozgók műsora:

Aro: A máltai ház. Astra: Moszkvai találkozó. (Szorjefilm.) Capitol: Párisi dal. Corso: Egy kislány dalol. Lumina: A te dalod. Redut: Sirig tartó szerelem. Regal: Mai lányok.

Szolgáltatás győgszertárak

Szombaton: „Hygea”, Kugler, Hószu-utca 73. Vasárnap: „Aesculap”, Voith, Vasut-utca 53. Hétfőn: „A fehér templomhoz”, Picu Viorica, Kolostor-utca 20.

— Ki ismeri a borica-táncot? A Magyar Népi Szövetség brassómezei szervezte kéri azokat, akik ismerik a régi, jellegzetes csángó-magyar táncot, jelentkezzenek a szervezet brassói irodájában, Weiss Mihály-utca 35. szám alatt, a második emeleten.

— Ellopta a felesége arany nyakékát. A brassói törvényszék ma tárgyalta Măgăreanu vasuti munkás ügyét, akit három hónapi elzárásra ítélt, mert ellopta a felesége arany nyakékát. A fellebbezési tárgyaláson Măgăreanu azzal védekezett, hogy az asszony feltűnő jóviszonyban volt az albérlijükkel. A törvényszék a fellebbezést elutasította és a fellebbezőt 3000 lej perköltség megfizetésére ítélt.

— Elitelt okirathamisítót. Három hónapi börtönrre és 3000 lej pénzbírságra ítélt a brassói törvényszék Illyés Antal közokirat hamisításért.

— Megalakult a marosvásárhelyi kereskedőtársulat. A marosvásárhelyi város háza nagytermében népes gyűlés keretében megjelent a város egész kereskedőtársadalmja és megalakította a marosvásárhelyi kereskedőtársulatot, melynek vezetője a következő: elnök dr. Máthé János, ügyvezető alelnök Szathmári Rajmond, alelnökök: Kuti Endre és Krausz Dávid, pénztárnok Willmann Géza, könyvtárnok Petri Károly.

* Orvosi hír. Med. univ. dr. Stern Olga orvosi rendelőjét Braşov-Braşov, Calea Victoriei (volt Kut-utca) 9. szám alatt megnyitotta. — Rendel délelőtt 11—1 és délután 3—5 óra között.

* Biedermann A. fogászati rendelőjét Braşov, str. Smărdan (Sütő utca) 2. szám alól str. Regele Carol (Kapu-utca) 2. szám alá helyezte át (Tellmann posztóüzlet felett). Telefon 14-41.

Hazautazott Moszkvából a magyar fegyverszüneti bizottság

(Moszkva.) Január 25-én elutazott Moszkvából a magyar fegyverszüneti bizottság, melynek tagjai Gyöngyösi János dr. külügyminiszter, Vörös János honvédelmi miniszter, vezérkari főnök és Balogh István miniszterelnökségi államtitkár.

Megkezdődött az országos szakszervezeti tanács alakuló gyűlése

a kormány, a diplomáciai kar, a papság, a demokratikus szervezetek és külföldi kiküldöttek jelenlétében

(Bucureşti.) Pénteken délelőtt 10 órakor ünnepélyes keretek között nyílt meg a fővárosban a Romániai Egységes Szakszervezetek országos nagygyűlése, amelynek feladata az előző napokon megalakult szakszervezeti szövetségek csúciszervezetét, az Országos Munkaszövetséget megalakítani.

A gyűlést a képviselőházban tartották, amelyet ez alkalommal feldisznítottak a román és a szövetséges nemzetek zászlóival. Az emelvényen teljes számban helyet foglaltak a kormány tagjai, Rădescu miniszterelnökkel az élen, valamint a szovjet, bolgár és jugoszláv szakszervezeti küldöttek, a diplomáciai kar tagjai és az ország összes demokratikus szervezeteinek képviselői.

A nagygyűlést Brătăleanu Victor nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelenteket, majd hangoztatta, hogy négy évi kegyetlen elnyomás után első ízben nyílik lehetőség a munkásságnak, hogy megváltassa életfontosságú kérdéseit. Meltatta a Vörös Hadsereg világraszóló sikereit, melyeknek Románia is felszabadulását köszönheti. Ezután utalt arra, hogy miután az ország lakosságának csak husz százaléka képviseli az ipari munkásság és az értelmiségi réteg és az ország túlnyomó többségét a falvak népe alkotja, igazságot kell szolgálatni a földműveseknek a földosztás megvalósításával.

Ezután Rădescu miniszterelnök emelkedett szólásra és örömeinek adott kife-

jezést, hogy azok soraiban tartozkodhat, akiknek munkáskarjaitól az ország a megmentését várja. Igéretet tett, hogy a kormány mindent elkövet az élet nehézségeinek megkönnyítésére.

A tiszteletbeli elnökséget a következőkből állították össze: Sztalin, Roosevelt és Churchill. Az elnökség tagjait Gheorghiu-Dej, Rădăceanu Lotar, Nicolau mérnököt, Luca Vasile, Brătăleanu Victor és Sencovici Alexandru jelölték ki.

Ezután egymásután szólaltak fel Nicolau, Rădăceanu, Gheorghiu-Dej és Groza miniszterek, Cazacov, a Szovjet szakszervezeti küldöttek elnöke, Oeriu, az AR-LUS képviselője, a papság képviselői és Stoica Chivu.

Elvágták egész Keletporoszországot

Bekerítették a németeket a Mazuri tavaknál. — Berlinnek tart a szovjethadsereg

(Moszkva.) Január 26-án, este és éjszaka Sztalin tábornagy 3 újabb hadparancsot adott ki. Az első szerint a 3. fehér-orosz arcvonal csapatai elfoglalták Keletporoszországban Tapiau városát, Königsbergtől 35 kilométerre, továbbá Allenburgot és Nordenburgot, valamint Löntzen, a Mazuri tavak vidékének központját és számos más helységet.

A második hadparancs szerint a 2. fehér-orosz arcvonal seregei elfoglalták Danzig irányában Stuhm és Marienburg városát, valamint Mühlhausen. Elfoglalták még Tolkenit kikötővárost, miáltal egész Keletporoszországot elvágták a német birodalomtól.

A harmadik hadparancs szerint Konyev

tábornagy hadserege elfoglalta Sziléziában Holdenburg, Darmstadt és Judentburg városokat, számos más helységgel együtt.

Ugyanakkor közölték még Moszkvából, hogy elvágták a Mazuri tavaknál álló német csapatok visszavonulási útját.

(London) A szovjetcsapatok benyomultak Poznan keleti külterületére. Más nem hivatalos hírforrás szerint a szovjetcsapatok mindkét oldalon túlhaladtak Poznanon és elérve Brandenburg határát, már csak 160 kilométerre állnak Berlintől.

Breslau sorsa megpecsételődött. Egy német rádióhír így jellemzi az egész helyzetet: ököll és körömmel kell verkednünk, ellenintézkedéseink még nincsenek készen.

Az új áruforgalmi törvény

Az új áruforgalmi törvény az árak rögzítését és az iparcikkek megfelelőbb elosztását célozza. Intézkedései valamennyi kereskedőt érintenek, ezért néhány főbb részletét alább közöljük.

A törvény az árak időszerszerűsítése terén bizonyos előnyöket biztosít a kereskedőknek. Ennek az olyan árucikkeknek, melynek fontossága, amelynek gyártása szünetel, vagy amelyek jelenleg nem hoznak be az országba. A törvény lehetővé nyújt a kereskedőknek, hogy a már régen beszerzett áruikat új áron adhassák el, vagyis azon az áron, amelyet a nagyiparosok részére állapítottak meg az ezután gyártandó cikkekre.

Valamennyi kereskedő köteles 1945. január 21-ig az összes árucikkeinek eladási árát feltüntetni jegyzékét benyújtani a Kereskedelmi Kamarához függetlenül attól, hogy időszerszerűsítette-e az árakat, vagy sem.

A jegyzékbe nem kell felvenni azokat az árakat, amelyeknek az eladási árát határozatokkal, rendeletekkel rögzítették, vagy melyekbe az ár rá van nyomtatva, bélyegezve, vagy préselve. A vásáruk árát például határozatokkal szabályozták, rendeletekkel a községi előjárásokok állapították meg a közszükségleti cikkek árát, bepréslék árak pedig például a szappanban, gazdasági eszközökön, stb. vannak. Ez azonban nem zárja ki, hogy például a bepréslék árucikkeket ne lehessen új áron eladni, ha azt a jövőben időszerszerűsített árral hozzák forgalomba.

A külföldről behozott árucikkek árát a számlák, vagy határozat alapján időszerszerűsítik. Az időszerszerűsítést bármely időpontból származó egyúttartó alkalmazásával állapíthatják meg. A belföldi árúknak időszerszerűsítését azonban csak az 1943 és 1944 évi egyúttartók alkalmazásával állapíthatják meg. Az utolsó két egyúttartóinak az alkalmazását azért tette a törvény magáévá, mert a régebbi idő óta tartott áru a szabotázs törvény

rendelkezéseibe ütközik, tehát árurejtegetésnek minősíthető. A törvény ezen rendelkezése a nagyiparosokra is vonatkozik s így eleve kizárja a kivételes elbírálás tényét.

A benyújtott jegyzékben szereplő olyan árucikkek árát, melyeknek gyártása most van folyamatban, tehát január 31-ig nem szereshető be, a kereskedőnek jogában áll a jegyzékben a gyár láttamozott árjegyzéke szerinti árral feltüntetni, s így módjában áll a régi áruját már új áron forgalomba hozni.

A kivételezett hasznát a törvény a következőképpen szabályozza: az élelmiszerek után számítható hasznát a viszonteladónál 14, míg a kiskereskedőnél 20 százalékban, míg a többi árucikkeknél 30 százalékban állapította meg a kiskereskedőnél.

A törvény a „fényűző üzlet” elnevezésű vállalatok árrendszerét is szabályozza.

Az amerikaiak elfoglalták Clerkot

(New-York.) Mac Artur főhadiszállásáról közölték, hogy az amerikai csapatok Luzon szigetén rohammal elfoglalták Clerk légitámaszpontot, a Csendes-óceáni térség legnagyobb repülőterét. Clerk repülőtere 13 kifutópályával rendelkezik. Elfoglalása lehetővé teszi az amerikaiaknak, hogy támadásokat intézzenek a délkelet-japán támaszpontok ellen. Manila irányában újabb 15 kilométert haladtak az amerikai csapatok és már csak 70 kilométerre állnak a várostól. Az elmúlt 17 nap alatt a partraszállás és Manila közötti utnak kétharmad részét már megtették az amerikaiak. Luzon szigetén az amerikaiak támadást hajtottak végre Corregidor ellen, mely urálja a manilai öblöt és Luzon szigetének legfontosabb erődállása. Mac Artur 1942-ben Corregidort védte a leghosszabb ideig.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szóból 150 lej minden további szó 15 lej. Alláskeresőknek 30% kedvezmény.

Ingatlan, bérlet

Mielőtt házat, telket, villát, venne vagy eladna keresse fel bizalommal a Visconti által vezetett „EST” ingatlanforgalmi irodát, ahol minden felvilágosítást díjtalanul kaphat. Brassó, Szent János utca 4. Telefon, irodai 1336 lakás 1598. Keresk. Kam. bej. sz. 4782/1941. (242)

Házak, ipari telkek, földbirtokok, parcellák, adás-vételét csak komoly felek részére a régi és megbízható „PROMPT” ingatlanforgalmi iroda, Braşov, str. Regele Mihai 20 közvetíti. Telefon 38—91. Felvilágosítás 9—12-ig. Keresk. Kam. bej. sz. 4584/1941 (278)

Munkakereslet, kínálat

Mosodába egy jól begyakorolt vasalótű keresek. Brang vegytisztító, Brassó, Alecu Russo 6. (294)

Egy főmolnár és két, vagy három segédet keresek. Udvarhely megye, Fenyédi hengermalom. (309)

Mindenestől keresek Brassó, Timişul 5. I. em. ajtó 5. (320)

Gépirónót, perfekt román, ügyvédi irodába felveszek. Jelentkezni Brassó, Regele Mihai (v. Kolostor-ut.) 19 sz. emelet, délután 4—5 óra között. (323)

Hó- és sárcipőket javítok. Piaţa Libertăţii 28. Háttal az udvarban. (324)

Irodai munkában jártas és gépirásban is gyakorlott nő állást keres. Cim a kiadóban. (325)

Vétel, eladás

Élelmiszertartó üvegezett üzleti búffét és három kis asztalt székekkel sürgősen megvételre keresek. Kornfeldné Brassó, Regina Maria 23 ap. 10. (319)

Keresek megvételre használt üzleti berendezést, lehetőleg textilt. Strat Ioan, Brassó, Str. Lungă 14. (326)

Lugkő (maroszóda) 128° Bő

Kapható

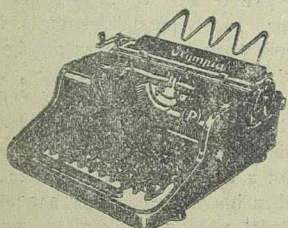
a „REX” cégnél Braşov,

Str. Petru Maior Nr. 3

Telefon 33-00.

Szerkesztőség: Strada Argintarilor 16
Kiadónival: Piaţa Gheorghe Eneşcu 2
BRAŞOV - BRAŞO

Todor Ion jun.

író-címző-számoló-könyvelő-szakszervezet-gépjavitó-szakműhelye — új gépek lerakata
BRAŞOV, Str. Reg. Carol 31 (volt „Olimpia”) TELEFON 29-47. — Keresk. Kam. bej. sz. 4798/1941.

Nyomtatott: Tipografia „Druu Nou” Braşov, Str. Regele Mihai 14